2η Ημέρα Διαλόγου με την Ερευνητική Κοινότητα Πέμπτη 22 Οκτωβρίου 2026

Τεχνητή Νοημοσύνη και αναδυόμενες μορφές τεχνολογικά υποβοηθούμενης σεξουαλικής κακοποίησης και εκμετάλλευσης παιδιών: τυπολογία, κανονιστικό πλαίσιο και εγκληματολογικές προκλήσεις

Αγγελική Σεραφείμ, Νομική Ερευνήτρια

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΥΓΕΙΑΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ
ΙΤΕ ΙΔΡΥΜΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΣ
Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΤΑΜΕΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ | 2021-2027

Μορφές τεχνολογικά υποβοηθούμενης σεξουαλικής κακοποίησης και εκμετάλλευσης παιδιών (*Οδηγία 2011/93/ΕΕ, άρθρα 2 στοιχεία γ΄ και ε΄, 4-6.)*

Διαδικτυακή άγρα ανηλίκων	Προσέγγιση/ προσέλκυση για συνάντηση ή παραγωγή σεξουαλικού υλικού
Ζωντανή διαδικτυακή μετάδοση κακοποίησης	Live streaming
Παραγωγή και παραποίηση υλικού με ΤΝ	συνθετικές εικόνες, deepfakes και εφαρμογές «απογύμνωσης»
Σεξουαλικός εκβιασμός	απειλή δημοσιοποίησης αυθεντικού ή παραποιημένου υλικού

Συνθετικό υλικό και σχέση με πραγματικά παιδιά

Παραποίηση εικόνας πραγματικού παιδιού

Υβριδική σύνθεση

Απεικόνιση μη υπαρκτού παιδιού

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Προσωπικά δεδομένα στην παραγωγή συνθετικού υλικού

Πού μπορεί να βρίσκεται το παιδί και τα προσωπικά του δεδομένα	Αρχική εικόνα αναφοράς
	Δεδομένα εκπαίδευσης συστήματος ΤΝ
	Μεταδεδομένα εικόνας
	Εντολές χρήστη
	Αρχεία καταγραφής της υπηρεσίας

Η απουσία αναγνωρίσιμου παιδιού από την τελική εικόνα δεν αποδεικνύει ότι δεν χρησιμοποιήθηκαν δεδομένα πραγματικών παιδιών κατά τη συλλογή, την εκπαίδευση ή την εξειδίκευση του μοντέλου. Η συνθετικότητα της εξόδου δεν θεραπεύει ενδεχόμενη παράνομη επεξεργασία στην είσοδο.

Δεδομένα εκπαίδευσης και διαφάνεια

Η δημόσια ανάρτηση φωτογραφίας παιδιού δεν καθιστά αυτομάτως νόμιμη τη συλλογή και χρήση της για εκπαίδευση ΤΝ. Απαιτούνται κατάλληλη νομική βάση και αξιολόγηση των κινδύνων για το παιδί, με συνεκτίμηση των εύλογων προσδοκιών του (ΕΣΠΔ, Γνώμη 28/2024 παρ. 86, 93-94).

Η έρευνα του Stanford Internet Observatory εντόπισε το 2023 στο ανοικτό σύνολο δεδομένων LAION-5B καταχωρίσεις που παρέπεμπαν σε υλικό σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών. Από τις 3.226 ύποπτες καταχωρίσεις, 1.008 επαληθεύτηκαν από εξειδικευμένο φορέα ως υλικό κακοποίησης ή πιθανό υλικό κακοποίησης. Το LAION-5B, το οποίο περιλαμβάνει συνδέσμους και μεταδεδομένα εικόνων, είχε αξιοποιηθεί για την εκπαίδευση παραγωγικών μοντέλων, όπως εκδόσεις του Stable Diffusion (Thiel 2023: 2-3, 8-9).

Τυποποίηση ποινικών αδικημάτων και εποπτεία πλατφορμών και συστημάτων ΤΝ

Ποινικός Κώδικας	**348Α ΠΚ:** περιλαμβάνει πραγματικές και εικονικές απεικονίσεις. **346 ΠΚ:** καλύπτει, υπό τις προϋποθέσεις του, κοινολόγηση αλλοιωμένου ή σχεδιασμένου υλικού και απειλή κοινολόγησης.
Προστασία ανηλίκων στις πλατφόρμες	Άρθρο **28 DSA** και άρθρο **5 παρ. 1 β΄ ν. 5099/2024**: αρμοδιότητα της ΑΠΔ στο πεδίο της προστασίας δεδομένων των ανηλίκων.
Απαγορευμένες πρακτικές ΤΝ	Άρθρο **5 AI Act** υπό τις προϋποθέσεις της παρ. 1α, όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό 2026/1744: ειδικές απαγορεύσεις για συστήματα παραγωγής ή παραποίησης υλικού κακοποίησης παιδιών και μη συναινετικών σεξουαλικών απεικονίσεων. **Εφαρμογή από 2.12.2026**. (βλ. Ν. 5321/2026)
Επικείμενη αναθεώρηση Οδηγίας 2011/93/ΕΕ	Η προσωρινή συμφωνία περιλαμβάνει ποινικοποίηση του σχεδιασμού, της προσαρμογής και της διανομής συστημάτων ΤΝ που προορίζονται για παραγωγή υλικού κακοποίησης παιδιών.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ανήλικοι δράστες και αυτοπαραγόμενο υλικό

Κακοποίηση μεταξύ συνομηλίκων	Deepfakes, μη συναινετική διανομή εικόνων και σεξουαλικός εκβιασμός.
Αυτοπαραγόμενο ≠ κατ' ανάγκην συναινετικό	Η λήψη μπορεί να προκύπτει από πίεση, εξαπάτηση ή εξαναγκασμό.
Αναγκαία διάκριση	Συναινετική ιδιωτική ανταλλαγή, εκμετάλλευση και κακοποίηση απαιτούν διαφορετική αντιμετώπιση.
Παιδοκεντρική παρέμβαση	Προστασία του θύματος, αναλογική λογοδοσία, εκπαίδευση και υποστήριξη του ανηλίκου που προκαλεί βλάβη.
Προσωπικά δεδομένα και όρια συναίνεσης	Η αυτοπαραγωγή ή η εκούσια αποστολή μιας εικόνας σε συγκεκριμένο πρόσωπο δεν συνεπάγεται συναίνεση για περαιτέρω διαμοιρασμό, δημόσια ανάρτηση ή χρήση της σε εφαρμογές ΤΝ. Το παιδί διατηρεί το δικαίωμα προστασίας της ιδιωτικότητας και των προσωπικών δεδομένων του.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αφαίρεση υλικού ΣεΚαΕΠ και κενά προστασίας

Αφαίρεση και φραγή:
διαφορετικοί μηχανισμοί κατά το άρ. 25 της Οδηγίας 2011/93/ΕΕ και το άρ. 18 Ν. 4267/2014. Η φραγή πρόσβασης από Ελλάδα σε ιστοσελίδα του εξωτερικού δεν συνεπάγεται διαγραφή του υλικού στην πηγή.

Ταχύτητα και συμμόρφωση:
το άρθρο 18 προβλέπει άμεση εκτέλεση. Αναγκαία η πρόβλεψη συγκεκριμένης προθεσμίας και παρακολούθησης της συμμόρφωσης, κατά το πρότυπο του άρ. 12 Ν. 5172/2025.

Διασυνοριακή αποτελεσματικότητα:
παράλληλη επιδίωξη αφαίρεσης στην πηγή, ώστε η προστασία να υπερβαίνει τον περιορισμό πρόσβασης από την Ελλάδα.

Συμπληρωματικά εργαλεία:
αναφορά στην πλατφόρμα, δικαίωμα διαγραφής και Take It Down, με διαφορετικές προϋποθέσεις και περιορισμένη δυνατότητα αποτροπής της επανακυκλοφορίας.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Εγκληματολογικές προκλήσεις

Θυματοποίηση	Η ψευδής εικόνα μπορεί να προκαλεί πραγματική βλάβη: στιγματισμό, απώλεια ελέγχου και επαναθυματοποίηση.
Ευκαιρίες τέλεσης	Μικρότερο κόστος και τεχνικές απαιτήσεις, προσβάσιμα εργαλεία και κακοποίηση μεταξύ συνομηλίκων.
Κλιμάκωση	Η σχέση του συνθετικού υλικού με την δια ζώσης κακοποίηση παραμένει υπο-ερευνημένη.
Εντοπισμός θυμάτων	Ο αυξανόμενος όγκος κυρίως συνθετικού υλικού δυσχεραίνει την αξιολόγηση και τον εντοπισμό παιδιών σε άμεσο κίνδυνο.
Πρόληψη και ευθύνη	Παρεμβάσεις σε όλα τα στάδια ανάπτυξης εργαλείων/πλατφορμών και προστασία ήδη από τον σχεδιασμό.

Σας ευχαριστώ πολύ!

Αγγελική Σεραφείμ

angelikiserafim@yahoo.gr

Ειδική Δράση Prevent CSA@EU

www.prevent-csa.eu & info@prevent-csa.eu

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης